

Tisková zpráva, Brno, 3. srpna 2020

Sociální pracovníci MUNI chtějí zlepšit podmínky dětí vězněných rodičů

V Česku je aktuálně až 40 tisíc dětí, které mají minimálně jednoho rodiče ve výkonu trestu. Tuzemská legislativa přitom nijak nevytváří podmínky pro zachování vztahu mezi dítětem a jeho odsouzeným rodičem. Napravit by to měl projekt sociálních pracovníků Masarykovy univerzity a Mezinárodního vězeňského společenství, který navrhne konkrétní změny v přístupu k dětem, aby se zmenšil dopad uvěznění rodičů na jejich život.

Stigmatizace ze strany vrstevníků, hrozba upadnutí do chudoby nebo také ztráta sociální a citové vazby k rodičům. To jsou jen některé z problémů dětí, jejichž rodiče se dostali do vězení. *„Je to pro ně těžká situace, někdy jsou totiž rodiče zatčeni přímo před jejich očima. Nikdo nezohledňuje, že přicházejí o nejdůležitější vztah ve svém dětském životě. V celém procesu trestního řízení nemají žádný hlas. Proto se v zahraničí o těchto dětech mluví jako o tichých obětech,“* přibližuje Jitka Navrátilová z Katedry sociální politiky a sociální práce Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

Z této situace pak plyne například to, že rodiče bývají umístěni do věznice daleko od domova svých dětí, které je někdy kvůli ekonomické a sociální situaci nemůžou navštěvovat. A pokud jsou návštěvy možné, odehrávají se ve vězeňských podmínkách, které trauma dětí ještě prohlubují.

Navrátilová by to chtěla změnit za pomoci Mezinárodního vězeňského společenství prostřednictvím projektu s názvem Rodičovství za mřížemi, který nedávno podpořila Technologická agentura České republiky. *„Rádi bychom, aby projekt rozšířil povědomí o dětech vězněných rodičů a jejich situaci, a tím snižoval jejich stigmatizaci a sociální vylučování. Praktické výstupy projektu, například obrázkové karty, pomohou dětem lépe se orientovat v situaci a lépe ji emočně zvládnout. Výsledky výzkumu mohou výrazně podpořit systémové změny v zohledňování práv dětí v procesu uvěznění rodiče a přinést praktické návrhy inovací vyplývající z potřeb dětí,“* uvedla Žaneta Dvořáčková, zástupkyně ředitelky společenství, jež má na starost právě projekty pro rodiny a děti.

Ve výzkumu se počítá s rozhovory se samotnými dětmi, jejich trestanými rodiči nebo i partnery, jejichž protějšek se ve vězení ocitnul. Výsledkem budou návrhy nové metodiky a názorné pomůcky pro sociální pracovníky, kteří se dostávají s těmito dětmi do kontaktu. *„V současnosti se k této skupině dětí chovají obdobně jako k dětem rozvádějících se párů navzdory tomu, že dopad situace je u těch s vězněnými rodiči masivnější,“* doplnila Jitka Navrátilová.

V další fázi se počítá také s návrhy, jak zapracovat status rodičovství odsouzeného člověka do legislativy tak, aby se při určování podoby trestu myslelo i na zachování kontaktu s dítětem. Projekt Rodičovství za mřížemi financovaný částkou přibližně 7,6 milionu korun potrvá do května roku 2023.

Mgr. Martina Fojtů, Tiskový odbor Masarykovy univerzity

Rektorát, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, M: +420 725 316 964, E: fojtu@rect.muni.cz, www.muni.cz